

НАСЛІДКИ КОРУПЦІЇ ДЛЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Важливість міжнародної торгівлі для економічного розвитку будь-якої сучасної країни важко переоцінити, тому науковці приділяють пильну увагу до тих чинників, що здатні перешкодити міжнародній торгівлі. Серед таких чинників усе частіше називають корупцію.

Корупція може загрожувати розвитку міжнародної торгівлі, про це переконливо свідчать емпіричні дані, що спонукає багатьох дослідників стверджувати: високий рівень корумпованості негативно впливає як на обсяги імпорту, так й на обсяги експорту.

Проте неефективні формальні правила гальмують функціонування всього адміністративного механізму, що неминуче позначається й на обсягах міжнародної торгівлі. Сплата ж хабара місцевому чиновнику дає змогу підприємцеві уникнути дотримання всіх вимог неефективних формальних правил і полегшує проходження відповідних бюрократичних процедур. А за відсутності корупції в умовах неефективних формальних правил обсяги імпорту та/або експорту були б навіть меншими, ніж за наявності корупції. Тому можна стверджувати, що корупція є засобом адаптації до неефективних формальних правил.

Отже, незважаючи на наявність кореляції між рівнем корумпованості країни та обсягами її експорту або імпорту, корупцію не слід розглядати як перешкоду міжнародній торгівлі. Оскільки основною причиною виникнення й поширення корупції є неефективність чинних формальних правил, то корупцію можна вважати лише засобом адаптації до неефективних формальних правил.

Яворська Я.
КрНУ ім. М. Остроградського

ПРОБЛЕМИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МЕТАЛУРГІЙНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Металургійний комплекс України залишається одним із базових елементів економіки держави. Металургія є основним донором бюджету,